

Standardy Ochrony Małoletnich oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niepełnosprawnych im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu

PREambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego odrębność i indywidualne potrzeby. Wszystkie zachowania pracowników są akceptowane społecznie, pozbawione znamion agresji i przemocy. Wszyscy pracownicy realizując swoje cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Ośrodka oraz swoich kompetencji.

PODSTAWY PRAWNE POLITYKI OCHRONY DZIECI W RAMACH STANDARDÓW

Podstawy prawne Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem:

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 560, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24.

STANDARDY OCHRONY DZIECI

Standard I. POLITYKA

Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy dla Dzieci Niestyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu ustanowił i wprowadził w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Standard II. PERSONEL

Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy dla Dzieci Niestyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

Standard III. PROCEDURY

W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niestyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

Standard IV. MONITORING

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niestyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

SŁOWNICZEK POJĘĆ/OBJAŚNIENIE TERMINÓW UŻYWANYCH W DOKUMENCIE POLITYKA OCHRONY DZIECI

1. *Placówka* to Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niestyszących w Poznaniu, zwany dalej Ośrodkiem, w skład, którego wchodzi przedszkole, szkoła podstawowa, szkoły ponadpodstawowe, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy oraz internat i jednostka wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
2. *Personelem* lub *członkiem personelu* jest osoba zatrudniona w Ośrodku, a także wolontariusz i praktykant, stażysta, współpracownik.
3. *Kierownictwo* to Dyrektor i Wicedyrektorzy.
4. *Dzieckiem* jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
5. *Opiekunem dziecka* jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
6. *Zgoda rodzica dziecka* oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. *Przez krzywdzenie dziecka* należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
8. *Osoba stosująca przemoc, w tym przemoc domową* należy przez to rozumieć osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej.

9. *Świadek przemocy* należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy lub widziała akt przemocy.
10. *Osoba odpowiedzialna za Internet* to każdy nauczyciel informatyki w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, we wszystkich klasach szkoły ponadpodstawowej oraz każdy nauczyciel prowadzący zajęcia edukacji informatycznej w klasach I-III, sprawujący nadzór nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki. Obowiązki takie mają również inni członkowie personelu, którzy na swoich zajęciach z dziećmi wykorzystują Internet.
11. *Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem* to wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce.
12. *Dane osobowe dziecka* to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
13. *Przemoc emocjonalna* - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.
14. *Przemoc seksualna* - to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą.
15. *Przemoc fizyczna* - różne formy użycia siły: bicie (w tym przedmiotami), popychanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie i duszenie, szarpanie, wykręcanie rąk, przypalanie, polewanie substancjami, stosowanie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.
16. *Wykorzystywanie seksualne* odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. ocieranie się, dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
17. *Zaniedbywanie* - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.

STANDARD I. POLITYKA

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Personel placówki (w tym wolontariusze, praktykanci) posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka członkowie personelu placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Personel Ośrodka monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

STANDARD II. PERSONEL

Zasady rekrutacji personelu (pracowników/współpracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów)

Rekrutacja członków personelu Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu, odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu.

Zasady bezpiecznej rekrutacji w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niepełnosprawnych im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu polegają na:

- a) poznaniu danych kandydatki/kandydata, które pozwolą jak najlepiej poznać kwalifikacje;
- b) ośrodek musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym wolontariusze/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne. Aby móc sprawdzić powyższe (w tym również stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, placówka może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących wykształcenia, posiadanych kwalifikacji oraz przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydatki/kandydata;
- c) W każdym przypadku placówka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Placówka powinna zatem znać: imię (imiona) i nazwisko (w tym nazwisko panieńskie, imiona rodziców), datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej;
- d) przed zatrudnieniem pracownika Dyrektor może poprosić kandydatkę/kandydata o referencje z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu od byłych pracodawców jest zgoda kandydatki/kandydata. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Ośrodek nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu (weryfikacji) osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają go w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych oraz Kodeksu Pracy;
- e) Dyrektor Ośrodka pobiera dane osobowe kandydatki/kandydata, niezbędne do sprawdzenia jej/go w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym, ponadto przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi ośrodek jest zobowiązany sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. W przypadku nauczycieli, dyrektor ośrodka sprawdza kandydata również w rejestrze Systemu Informacji Oświatowej (w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych);
- f) od kandydatki/kandydata pobierane są informacje z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- g) jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami

z dziećmi bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów;

- h) od kandydatki/kandydata mieszkającego w ciągu ostatnich 20 lat w krajach innych niż Rzeczypospolita Polska, pobiera się oświadczenie o państwie/ach i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej;
- i) jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydatka/ kandydat składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;
- j) pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *"Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia"*. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia;
- k) Ośrodek jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego, jeśli pozwalają na to przepisy prawa. Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności;
- l) Ośrodek weryfikuje kwalifikacje zatrudnianego nauczyciela do danego przedmiotu, a szczególności do zajęć z dziećmi z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 560, ze zm.).
- Ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1709).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U.2023 poz. 2102).

**Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem
(pracownikami/współpracownikami/wolontariuszami/stażystami/praktykantami)
placówki a dziećmi oraz pomiędzy dziećmi.**

W tej części Standardów Ochrony Dzieci opracowano zasady, które dotyczą różnych sfer kontaktu między członkami personelu a dziećmi, zachowań osób dorosłych wobec dzieci oraz zasad bezpiecznych relacji dziecko – dziecko.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niestyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu, personel zna i stosuje ustalone zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy mają zapewniony stały dostęp do szkoleń z zakresu ochrony małoletnich, rozpoznawania symptomów krzywdzenia i reagowania w takich sytuacjach.

Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Dziecko ma prawo, do realizowania zaleceń zawartych w orzeczeniach oraz opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznych lub zaleceń wynikających z problemów medycznych. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia (załącznik nr 1).

Relacje personelu z dziećmi

Każdy pracownik jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie pracownika wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Wszyscy członkowie personelu działają w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

Komunikacja z dziećmi

- 1) W komunikacji z dziećmi należy zachować cierpliwość i szacunek.
- 2) Należy dostosować sposób/język komunikacji do indywidualnych potrzeb dziecka. Można korzystać z polskiego języka fonicznego, pisanego, polskiego języka migowego (PJM) lub alternatywnych sposobów komunikacji zależnie od potrzeb, zasobów i deficytów dziecka.
- 3) Jeśli nie posługujesz się narzędziem komunikacji dziecka, poproś inną osobę w Ośrodku, która może Cię zastąpić. W uzasadnionych przypadkach można skorzystać z pomocy tłumacza lub osoby kompetentnej z instytucji innej niż Ośrodek.
- 4) Należy słuchać uważnie dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- 5) Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- 6) Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- 7) Podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy poinformować je o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- 8) Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli jednak sytuacja tego wymaga, należy wyjaśnić i ustalić wspólnie z dzieckiem, kogo należy poinformować, aby mu pomóc. Można wspólnie określić, co musimy przekazać, a jakie informacje mogą pozostać w tajemnicy.
- 9) Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, należy zadbać o pozytywną atmosferę, ustalając to z dzieckiem. Jeśli dziecko tego oczekuje, można poprosić wybranego przez nie drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy, zamknąć lub zostawić uchylone drzwi.

- 10) Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 11) Należy zapewnić dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wybranej przez dziecko osobie i oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
- 12) Podczas rozwiązywania konfliktów należy wystrzegać się osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi, błędu nadmiernej generalizacji.

Kontakt fizyczny z dziećmi

Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem można, a nawet trzeba zastosować i spełnia on zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, jego etap rozwojowy, płęć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy kierować się zawsze profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- 1) Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- 2) Nigdy nie można dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- 3) Należy być zawsze przygotowanym na rzeczowe wyjaśnienie swoich działań.
- 4) Należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinno się reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- 5) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją, ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- 6) W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.
- 7) Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych

- 1) Nie powinno się zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania, ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy z wyjątkiem uzasadnionych działań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych.

- 2) Należy dostosować sposób/język komunikacji do indywidualnych potrzeb dziecka.
- 3) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

Bezpieczeństwo online

- 1) Pracownik powinien być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także własnych działań w Internecie. Dotyczy to polubienia określonych stron (tzw. lajkowania), korzystania z aplikacji, na których możesz spotkać uczniów/uczennice, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w cyfrową aktywność.
- 2) W trakcie zajęć, osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone.

Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko

- 1) Pamiętaj, aby traktować koleżanki i kolegów z szacunkiem.
- 2) Słuchaj innych, nie przerywaj, gdy się wypowiadają. Ty również masz do tego prawo.
- 3) Wyrażając swoje zdanie, myśli i przekonania, nie naruszaj dobra innych.
- 4) Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole. Pamiętaj, aby nie narażać innych na niebezpieczeństwo i nie namawiać do łamania tych zasad.
- 5) Gdy widzisz, że komuś dzieje się krzywda zareaguj. Powiedz o tym wychowawcy, nauczycielowi lub innemu pracownikowi szkoły.
- 6) Konflikty z rówieśnikami rozwiązuj w sposób pokojowy:
 - a) Staraj się uspokoić, zatrzymać kłótnię, poproś o wsparcie osobę dorosłą.
 - b) Jasno poinformuj, co jest przyczyną nieporozumienia, jakie widzisz rozwiązanie, czego oczekujesz.
 - c) Pozwól wypowiedzieć się drugiej osobie, wysłuchaj co mówi, poznaj także jej odczucia, zastanówcie się, jak można pokojowo rozwiązać sytuację. Co możecie zrobić, aby wszyscy byli zadowoleni z rozwiązania.
 - d) Jeśli samodzielnie nie uda się rozwiązać konfliktu, pamiętajcie o tym, aby zwrócić się o pomoc do wychowawcy, pedagoga lub innego pracownika szkoły.
- 7) Nie stwarzaj sytuacji, w których celowo twoi koledzy lub koleżanki są pomijani, izolowani, poniżani, wyśmiewani lub obrażani - również w Internecie i mediach społecznościowych.
- 8) Nikt nie może bić, szturchać, popychać lub w inny sposób krzywdzić innego dziecka.

- 9) Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. Nigdy nie dotykaj kolegi/koleżanki w taki sposób, który sprawi dyskomfort lub zostanie uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- 10) Bądź kulturalny dla innych, nie zwracaj się w sposób niegrzeczny lub wulgarny do innych.
- 11) Szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia, poglądy innych oraz ich niepełnosprawność.
- 12) Pamiętaj, że każdy ma prawo do swojej prywatności.
- 13) Pamiętaj o tym, że nie możesz nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi lub koleżanki, a na terenie szkoły używamy telefonów komórkowych zgodnie z zapisami Statutu Ośrodka.
- 14) Bądź uważny w Internecie. Nie podawaj swoich danych, nie umawiaj się z osobami poznanymi w grach, mediach społecznościowych. Nie przysyłaj swoich zdjęć. Pamiętaj, że zawsze możesz zgłosić niepokojące cię sytuacje osobom dorosłym.
- 15) Zawsze szanuj rzeczy osobiste i mienie kolegów oraz koleżanek. Nie niszczyć również mienia szkolnego.
- 16) Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi lub koleżanki. Pamiętaj, aby ją zwrócić.
- 17) Nie namawiaj nikogo do krzywdzenia innych.
- 18) Pamiętaj, że nie wolno do szkoły wносить niedozwolonych rzeczy oraz substancji, nie zachęcaj również innych, do ich stosowania czy używania.
- 19) Każdy uczeń ma prawo korzystać z zaleceń wynikających z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz poradni medycznych.
- 20) Każde dziecko ma prawo zgłosić się ze swoim problemem do wybranego przez siebie pracownika szkoły.

Standard III. PROCEDURY

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

Ta część dokument zawiera zasady obowiązujące w Ośrodku, wyznaczające ścieżkę postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka. Nie jest możliwe przewidzenie wszystkich możliwych sytuacji, jednak ważne jest wskazanie kolejnych kroków działania poszczególnych osób, związanych z podejrzeniem zagrożenia dobra dziecka ze strony osoby dorosłej (członka rodziny, członka personelu placówki, osoby obcej), przemocy rówieśniczej oraz popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka. Każde zgłoszenie dotyczące podejrzenia krzywdzenia dziecka powinno zostać potraktowane poważnie i zweryfikowane. Przy określaniu kolejnych kroków procedury należy brać pod uwagę zarówno charakter czynu, jak i częstotliwość jego stosowania wobec dziecka i na tej podstawie określić, jakie działania zostaną podjęte.

Brak oznak i objawów nie oznacza, że dziecko nie doświadcza krzywdzenia. W niektórych przypadkach przemoc nie pozostawia widocznego śladu. Obecność niektórych oznak i symptomów nie musi być dowodem na to, że doszło do przemocy wobec dziecka. Należy je traktować jako podstawę do rozważenia, czy dziecko nie jest krzywdzone. Jednocześnie istnieją objawy, które

w wysokim stopniu uprawdopodobniają, że powstały w wyniku stosowania przemocy. W przypadku powzięcia przez członka personelu ośrodka podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek wysłuchania dziecka, udzielenia mu wsparcia, sporządzenia notatki służbowej (załącznik nr 5) i przekazania uzyskanej informacji pedagogowi oraz kierownictwu placówki. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica/ opiekuna lub rówieśnika stanowią załączniki nr 2 i 3 procedury.

Najczęściej obserwowane formy fizyczne krzywdzenia dziecka:

- To bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.

Najczęściej obserwowane oznaki fizyczne możliwego krzywdzenia dziecka:

- Widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić i/lub które występują w miejscach przykrytych ubraniem i/lub u dziecka, które nie porusza się samodzielnie.
- Rany, otarcia, blizny, sińce, stłuczenia w miejscach nietypowych dla przypadkowych urazów: plecy, pośladki, ramiona, uda, brzuch, krocze i stopy, okolica oczodołów (bez urazu czoła), policzki, usta, skroń, szyja, uszy.
- Urazy na więcej niż jednej płaszczyźnie kończyny, głowy, tułowia.
- Ślady mają charakterystyczny kształt odcisku dłoni, palców, przedmiotów, szczypania, drapania, gryzienia, duszenia.
- Dziecko stosuje uniki lub odruchy obronne.
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna.

Najczęściej obserwowane oznaki możliwego emocjonalnego krzywdzenia dziecka:

- Zmiana zachowania, najczęściej wycofanie, pogorszenie nastroju, zamykanie się w sobie.
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna.

Najczęściej obserwowane formy emocjonalne krzywdzenia dziecka:

- Zaliczamy do niego m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem.
- Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.

Najczęściej obserwowane symptomy związane z wykorzystywaniem seksualnym:

- Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka, ciąża.
- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie lub nadmierne pobudzenie, trudność w regulacji emocji, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
- Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe.
- Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną).
- Niechęć do przebijania się w towarzystwie innych.

- Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

Zaniedbanie:

- Niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka.
- Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka.
- Może to dotyczyć takich obszarów jak:
 - zdrowie,
 - edukacja (powtarzający się brak podręczników, materiałów, śniadania),
 - rozwój emocjonalny,
 - odżywianie,
 - schronienie i bezpieczne warunki życia.

Symptomy wynikające z zaniedbania:

- Dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane. Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie jest szczepione, nie ma okularów, nie otrzymuje zaleconych leków).
- Dziecko lub nastolatek jest ubrany niewłaściwie do pogody.
- Dziecko ma pogorszenie wyników w nauce, jest często nieobecne w szkole.
- Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom, jest otyłe, przekarmione.
- Dziecko przebywa w otoczeniu nieprzystosowanym do jego etapu rozwojowego, co zagraża jego bezpieczeństwu.

Na jakie zachowania ze strony rodzica/ opiekuna warto zwrócić uwagę:

- Nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne.
- Zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu.
- Przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej.
- Wykazuje brak (lub nadmierne) zainteresowanie urazem/stanem dziecka.
- Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
- Jest emocjonalnie niedostępny, ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem.
- Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
- Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie w spory między opiekunami, czy stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej).
- Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji).
- Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników.
- Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
- Jest bezradny życiowo, niezaradny lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
- Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
- Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

Obserwując dziecko i analizując powyższe symptomy należy zwrócić uwagę nie tylko na symptomy fizyczne, ale także zachowanie dziecka i rodzica/opiekuna, sytuację dziecka (wiek, kondycję, sytuację rodzinną i bytową itd.)

- 1) Po otrzymaniu informacji o możliwym krzywdzeniu dziecka, pedagog/psycholog wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.
- 2) Pedagog/psycholog sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami. Następnie przygotowuje plan pomocy dziecku.

- 3) Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
 - b) wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku;
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
 - d) Pedagog/psycholog monitoruje realizację planu, informując Dyrektora i rodziców
- 4) W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) kierownictwo placówki powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca/wychowawcy dziecka, kierownictwo placówki, inni członkowie personelu mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny).
- 5) Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga/psychologa oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
- 6) W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
- 7) Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pedagoga opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
- 8) Pedagog informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
- 9) Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga – zgodnie z punktem poprzedzającym – kierownictwo placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” (załącznik nr 6) do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
- 10) Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
- 11) W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
- 12) Jeżeli krzywdzenia dziecka dopuszcza się kierownictwo ośrodka bądź nauczyciel, należy powiadomić organ prowadzący oraz instytucję sprawującą nadzór pedagogiczny. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie stanowi załącznik nr 4 procedury.
- 13) Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 7 do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do akt osobowych dziecka.
- 14) Cały personel placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) - art.12 i 12a.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375) art. 304.

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce

W tej części Standardów zostały opracowane zasady ochrony danych osobowych oraz ochrony wizerunku dziecka w placówce. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozumą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia lub nagrania pokazujące szeroki przekrój działalności dzieci, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne aktywności i działania. Nawet w przypadku zgody rodzica/opiekuna prawnego, dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie danych i wizerunku ich dziecka jest wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

- 1) Ośrodek zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 2) Ośrodek, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
- 3) Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:
 - a) Pytanie o pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych oraz o zgodę dzieci przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania.
 - b) Udzielenie wyjaśnień, w jakim celu wykorzystamy zdjęcia lub nagrania i w jakim kontekście (umieszczenie na stronie szkoły, lokalnych mediach w celach promocyjnych, mediach społecznościowych).
 - c) Unikanie podpisywania zdjęć lub nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia, chyba że dotyczy to sytuacji wystawy prac dziecięcych, konkursów i olimpiad, w których uczeń bierze udział (za zgodą rodzica/opiekuna).
 - d) Rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiórek indywidualnych organizowanych przez Ośrodek).
 - e) Zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć lub nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:
 - wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu lub nagraniu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście;
 - zdjęcia lub nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby;
 - rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich Rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu z instytucji;

- f) Wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać Dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.
 - g) w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka, należy respektować taką decyzję. Można ustalić z rodzicami lub opiekunami prawnymi oraz dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować ich dziecko, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Warto wspólnie ustalić sposób utrwalania zdjęć z uroczystości, wycieczek i imprez klasowych, który nie będzie wykluczał dziecka z udziału w wydarzeniach.
- 4) Personelowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
 - 5) W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, członek personelu placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
 - 6) Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: festyn szkolny, kiermasz świąteczny, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunków dzieci do prywatnego użytku.

W sytuacjach, w których rodzice, opiekunowie lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

- 1) Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć lub nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, a w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów prawnych.
- 2) Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
- 3) Przed publikacją zdjęcia, bądź nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media.

- a) Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Dyrekcji Ośrodka. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice lub opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
- b) Personel nie może umożliwiać przedstawicielom mediów kontaktu z dziećmi, przekazywać przedstawicielom mediów danych kontaktowych do rodziców lub prawnych opiekunów dzieci, wypowiadać się przedstawicielom mediów o sprawie, bądź sytuacji rodzinnej dziecka lub jego rodzica (opiekuna prawnego). Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
- c) W celu realizacji materiału medialnego Dyrekcja może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń szkolnych na potrzeby nagrania. Podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebiegających na terenie Ośrodka innych uczniów.

Przechowywanie zdjęć i nagrań.

Materiały zawierające wizerunek dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:

- a) Nośniki zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w taki sposób, aby ograniczyć dostęp do osób nieuprawnionych.
- b) Pracownicy mogą używać prywatnych urządzeń elektronicznych w celu rejestrowania wizerunku dzieci, chyba że rodzice nie wyrazili wcześniej zgody na nagrywanie i robienie zdjęć podczas wycieczek, uroczystości i innych imprez. Zasady nagrywania i robienia zdjęć oraz ich udostępniania należy ustalić wspólnie na zebraniu klasowym. Zdjęcia oraz filmy należy przechowywać w sposób określony powyżej.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (przepisy art. 23-24).
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 81).

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

W tej części dokumentu ochrony dzieci opracowano zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.

- 1) Ośrodek, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
- 2) Dostęp dziecka do szkolnej sieci komputerowej możliwy jest tylko pod nadzorem członka personelu.
- 3) Wychowawcy klas mają obowiązek poinformowania dzieci na początku każdego roku szkolnego o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
- 4) W miarę potrzeby wychowawcy przypominają dzieciom w trakcie roku szkolnego zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
- 5) Szkoła zapewnia w bibliotece szkolnej stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
- 6) Dyrektor placówki wyznacza członka personelu, który odpowiada za zabezpieczenie komputerów stacjonarnych i przenośnych przed niebezpiecznymi treściami, instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania. Działania w tym zakresie mogą zostać zlecone podmiotowi zewnętrznemu.

- 7) Zabrania się pracownikom ośrodka udostępniania hasła do ośrodkowego wifi zarówno uczniom jak i osobom postronnym (praktykantom, wolontariuszom).
- 8) Oprogramowanie to jest aktualizowane przez wyznaczonego członka personelu w miarę potrzeb.
- 9) Wyznaczony członek personelu sprawdza, czy na komputerach, podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony członek personelu stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
- 10) Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony członek personelu przekazuje Dyrektorowi Ośrodka, który aranżuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem.
- 11) Pedagog lub psycholog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie i informuje o tym rodziców/ opiekunów dziecka.
- 12) Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale dotyczącym procedur interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

STANDARD IV. MONITORING

Monitoring

W tej części SOM znajdują się ustalenia dotyczące monitoringu i ewaluacji poziomu realizacji standardów w placówce. Raz na dwa lata osoby odpowiedzialne za realizację Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w naszym Ośrodku powinny zastanowić się nad rezultatami wynikającymi z posiadania tego dokumentu i ewentualnością wprowadzenia w nim zmian.

- 1) Za przygotowanie personelu do stosowania Standardów i sposób jej dokumentowania odpowiedzialny jest Dyrektor Ośrodka.
- 2) Za Standardy ochrony małoletnich w placówce, monitorowanie ich realizacji, za reagowanie na sygnały naruszenia, za proponowanie zmian, odpowiedzialny jest zespół psychologiczno – pedagogiczny.
- 3) Osoby, o których mowa w pkt. 2, przeprowadzają wśród personelu placówki, raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji SOM. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 9 do niniejszego dokumentu.
- 4) W ankiecie członkowie personelu placówki mogą proponować zmiany SOM oraz wskazywać naruszenia Standardów w placówce.
- 5) Osoby, o których mowa w pkt. 2, dokonują opracowania wypełnionych przez personel placówki ankiet. Sporządzają na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazują Dyrektorowi Ośrodka.
- 6) Dyrektor Ośrodka wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza personelowi placówki nowe brzmienie Polityki.
- 7) Personel jest przygotowany do stosowania Standardów poprzez udział w szkoleniu nt. Standardów Ochrony Małoletnich, udział w panelu dyskusyjnym, możliwość konsultacji z osobami odpowiedzialnymi tj. psychologiem/pedagogiem

Ośrodka lub Dyrektorem Ośrodka za opracowanie Standardów, z prowadzącymi szkolenie itp. Udział w szkoleniu dokumentowany jest listą obecności.

Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu placówki, w szczególności poprzez udostępnienie w dzienniku elektronicznym Librus, internetowej stronie Ośrodka oraz we wszystkich pokojach nauczycielskich oraz w portierni.

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA STANDARDÓW RODZICOM / OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIM DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Standardy Ochrony Małoletnich publikowane są na stronie <https://oswpoznan.pl/>, dostępne są w sekretariacie Ośrodka oraz w bibliotece szkolnej.
2. Rodzice/opiekunowie prawni/faktyczni informowani są o Standardach na zebraniach klasowych, za pomocą dziennika Librus.
3. Dzieci informowane są o Standardach Ochrony Małoletnich na zajęciach z wychowawcą.

Załącznik nr 1

Polityka ochrony dzieci

Poznań, dnia 14 czerwca 2024 r.

.....
Imię i nazwisko.....
miejsce pracy.....
stanowisko**OŚWIADCZENIE**

Ja, niżej podpisany oświadczam, że zapoznałem/łam się z *Polityką zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony dzieci przed przemocą*, obowiązującą w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niepełnosprawnych im. J. Sikorskiego w Poznaniu i przyjmuję ją do realizacji.

.....
podpis pracownika

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17. roku życia

(przemoc rówieśnicza)

Podejrzewasz, że dziecko:

doświadcza ze strony innego dziecka **przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu¹, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc;
- równolegle powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa².

Więcej informacji na stronie:
standardy.fdds.pl

doświadcza ze strony innego dziecka **jednorazowo innej przemocy fizycznej** (np. popychanie, szturchanie), **przemocy psychicznej** (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub **innych niepokojących zachowań** (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze;
- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny³.

- 1 Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.
- 2 Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.
- 3 Wniosek złoż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałeś/eś).

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna

Podejrzewasz, że dziecko:

doświadcza **przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu¹, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie;
- zawiadom policję pod nr 112 lub 997².

doświadcza **zaniedbania** lub **rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo** (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka;
- porozmawiaj z rodzicem/opiekunem;
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego;
- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

jest pokrzywdzone **innymi typami przestępstw**

- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa³.

doświadcza **jednorazowo innej przemocy fizycznej** (np. klapsy, popychanie, szturchanie), **przemocy psychicznej** (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub **innych niepokojących zachowań** (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka;
- przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie;
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego;
- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej⁴;
- równoległe złóż do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny⁵.

Więcej informacji na stronie: standardy.fdds.pl

- 1 Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.
- 2 W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzanego o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.
- 3 Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzanego o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.
- 4 Ośrodek powiadom na piśmie lub mailowo. Pamiętaj o podaniu wszystkich znanych Ci danych dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców), opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane Ci fakty.
- 5 Wniosek złóż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałeś/eś).

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie

(np. wolontariusze, pracownicy organizacji/institucji oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem)

Podejrzewasz, że dziecko:

doświadcza **przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu¹, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- zawiadom policję pod nr 112 lub 997².

jest pokrzywdzone **innymi typami przestępstw**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa³.

doświadcza jednorazowo **innej przemocy fizycznej** (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub **przemocy psychicznej** (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- zakończ współpracę/rozwiąż umowę z osobą krzywdzącą dziecko.

doświadcza **innych niepokojących zachowań** (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończ współpracę.

Więcej informacji na stronie: standardy.fdds.pl

- ¹ Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.
- ² Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.
- ³ Wniosek złóż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałaś/eś).

NOTATKA SŁUŻBOWA (ZE SPOTKANIA).....
miejsowość, data

Notatka służbowa ze spotkania z

- data spotkania
- osoby biorące udział w spotkaniu
- cel spotkania
- najważniejsze informacje przekazane podczas spotkania
- wszelkie ustalenia
- wnioski do dalszych działań
- podpis osoby sporządzającej notatkę

Przykład notatki służbowej:

W dniu ... odbyło się spotkanie z ... (osoby biorące udział w spotkaniu i ich funkcja):

1. imię i nazwisko – funkcja (np. Jan Kowalski - Dyrektor Szkoły Podstawowej nr ... w ...)
2. kolejna osoba
3. kolejna osoba

Spotkanie odbyło się w celu ...

Przekazano następujące informacje ...

Podczas spotkania ustalono ...

Dalsze działania skupią się na

.....
imię i nazwisko osoby sporządzającej notatkę, podpis

NOTATKA SŁUŻBOWA (Z INTERWENCJI).....
miejsowość, data

Notatka służbowa z interwencji

- data zdarzenia, które miało miejsce na terenie szkoły
- imiona i nazwiska uczniów, innych osób uczestniczących w zdarzeniu lub zaangażowanych w daną sprawę
- osoby biorące udział w zdarzeniu
- opis przebiegu zdarzenia, sytuacji problemowej
- konsekwencje zdarzenia
- informacje dotyczące podjętych działań
- ocena sytuacji, wnioski
- zalecenia oraz rekomendacje do dalszych działań związanych z zaistniałą sytuacją
- podpis osoby sporządzającej notatkę

Przykład notatki służbowej:

W dniu ... , o godz. ... (miejsce zdarzenia, np. w szatni, na korytarzu szkolnym, w klasie) doszło do... / miała miejsce (konkretnie, co się wydarzyło). W zdarzeniu brali udział ... (np. uczniowie z klasy 6b, imiona i nazwiska uczniów). Świadcami zdarzenia byli ... W tym miejscu warto dodać zdanie: Ze świadkami zdarzenia przeprowadzono rozmowy, z których sporządzono dodatkowe notatki służbowe.

Podczas (opis przebiegu zdarzenia, opis sytuacji) ...

Konsekwencją zdarzenia było ...

Podjęto następujące działania: (wyszczególnienie wszystkich działań podjętych w czasie sytuacji trudnej).

Sytuacja zakończyła się ... Sytuacja spowodowała ...

W wyniku zaistniałego zdarzenia zaleca się ... Ustalono następujące działania ...

.....
imię i nazwisko osoby sporządzającej notatkę, podpis

Niebieska Karta - A

.....
.....
nazwa i adres podmiotu, w którym jest zatrudniona osoba
Wypełniająca formularz "Niebieska Karta – A"

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

dane	osoba 1 doznająca przemocy domowej	osoba 2 doznająca przemocy domowe	osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy, dołącz kolejną kartę, zawierającą Tabelę 1.

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ:

.....

III. DANE OSOBY/OSÓB STASUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	osoba 1 stosująca przemoc domową	osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść) ¹⁾		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	osoba 1 stosująca przemoc			osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec osoby 1 doznającej przemocy	wobec osoby 2 doznającej przemocy	wobec osoby 3 doznającej przemocy	wobec osoby 1 doznającej przemocy	wobec osoby 2 doznającej przemocy	wobec osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
Inne³⁾ <i>zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA USZKODZENIA CIAŁA? (Tak/Nie)¹⁾

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

osoba 1 doznająca przemocy	osoba 2 doznająca przemocy	osoba 3 doznająca przemocy

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”?

- tak (kiedy?gdzie?)
 nie
 nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”?

- tak
 nie
 nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

- tak
 nie
 nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE?

osoba 1 doznająca przemocy	osoba 2 doznająca przemocy	osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

- ustalono – wypełnij tabelę
 nie ustalono

Dane	świadek 1	świadek 2	świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu			
Telefon lub e-mail			
Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca) ¹⁾			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak x):

Działanie		osoba 1 stosująca przemoc	osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej			
Inne (wymień jakie?)			

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak x):

Działanie	osoba 1 doznająca przemocy	osoba 2 doznająca przemocy	osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBESKIEJ KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak x):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....

imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby
wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....

data wpływu formularza
podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego

Załącznik nr 7

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka:		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	Data:	Działanie:
5. Spotkania z opiekunami dziecka:	Data:	Opis spotkania:
6. Forma podjętej interwencji (właściwe zakreślić)	<ul style="list-style-type: none"> • Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa • Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny • Inny rodzaj interwencji – jaki? 	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/działania placówki/działania rodziców	Data:	Działanie:

Załącznik nr 8

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA

	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
2. Czy znasz treść dokumentu Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
3. Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
b. Czy podjąłeś/ąłeś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
6. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)		

Załącznik nr 9
SCHEMAT PYTAŃ „OCENA RYZYKA”

Ocena ryzyka						
	PERSONEL	PARTNERZY	WSPÓŁPRACOWNICY	USŁUGI	KOMUNIKACJA I TECHNOLOGIA	DOCHÓD/ FUNDRAISING
1	Jak rekrutowany jest personel?	Jaki wpływ na dzieci lub kontakt z nimi mają partnerzy?	Kim są współpracownicy i jaki poziom oraz rodzaj kontaktu mają z dziećmi (np. konsultanci, wykonawcy, dostawcy usługi)?	Jaki usługi oferowane są dzieciom i rodzinom?	Z jakich obrazów i informacji związanych z dziećmi korzysta organizacja/institucji?	Jak pozyskiwane są fundusze lub generowany dochód?
2	Czy sprawdzane są referencje i przeprowadzona weryfikacja wszystkich członków personelu w rejestrach sprawców przestępstw na tle seksualnym?	Czy partnerzy mają kontakt z dziećmi?	W jaki sposób organizacja / instytucja ich angażuje?	Jak zaprojektowano te usługi?	Jak te informacje są przechowywane i komu prezentowane?	Czy w jakimkolwiek stopniu biorą w tym udział dzieci?
3	Jaki rodzaj kontaktu mają pracownicy z dziećmi w placówce?	Czy partnerzy stwarzają jakieś ryzyko dla dzieci?		Czy przy projektowaniu zwracano uwagę na bezpieczeństwo dzieci korzystających z usług?	Jakie technologie wykorzystuje organizacja / instytucja, wobec kogo?	
4	Czy występuje duża rotacja personelu?	Czy partnerzy mają własną politykę ochrony dzieci? Czy pracują zgodnie z polityką organizacji/institucji?		Czy brano pod uwagę różne potrzeby dzieci – np. chłopców / dziewcząt?		
5	Czy są pracownicy tymczasowi lub wolontariusze?			Kto świadczy te usługi?		
6	Czy wszyscy pracownicy i wolontariusze przechodzą przed rozpoczęciem pracy szkolenie dot. ochrony dzieci?					

Załącznik nr 10
TABELA „OBSZARY RYZYKA”

OBSZARY RYZYKA	CZYNNIKI RYZYKA	ZNACZENIE RYZYKA wysokie – średnie – niskie	JAK ZREDUKOWAĆ RYZYKO?	DZIAŁANIA DO WDROŻENIA
Personel	1.			
	2.			
	3.			
Partnerzy	1.			
	2.			
	3.			
Współpracownicy	1.			
	2.			
	3.			
Usługi	1.			
	2.			
	3.			
Zewnętrzna komunikacja	1.			
	2.			
	3.			
Fundraising	1.			
	2.			
	3.			

Załącznik nr 11
TABELA „IDENTYFIKACJI PRIORYTETOWYCH POTRZEB INFORMACYJNYCH I SZKOLENIOWYCH”

DZIEDZINA	KATEGORIA	SPOSÓB ZASPOKOJENIA POTRZEBY	PRIORYTET	ZASOBY / KOSZTY
	np. nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, rodzice/opiekunowie, dzieci, personel pomocniczy	np. szkolenie wewnętrzne, e-learning, szkolenie zewnętrzne, pogadanka	wysoki = 4 niski = 1	
Podstawowa wiedza dotycząca praw dzieci oraz ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem				
Polityka ochrony dzieci i procedury				
Identyfikacja ryzyka krzywdzenia; interwencja prawna				
Rozpoznanie symptomów krzywdzenia				
Pomoc dzieciom krzywdzonym				
Zagrożenia dzieci w Internecie				
Narzędzia edukacji dzieci				
Wychowanie bez przemocy				
Przemoc rówieśnicza				

POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W OŚRODKU I POZA NIM

W naszym Ośrodku możesz uzyskać pomoc pedagoga lub psychologa, wystarczy poprosić o rozmowę w trudnej sprawie.

p. pedagog: Izabela Andrzejewska, Mariola Mikuła

p. psycholog: Agata Dylak, Monika Gronowska

Wsparcie znajdziesz u każdego wychowawcy, nauczyciela, pracownika Ośrodka.

Ponadto, anonimową pomoc uzyskasz dzwoniąc pod bezpłatne numery telefonów.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY:

- **Telefon: 116 111**
prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę jest czynny całą dobę przez 7 dni w tygodniu, także w dni ustawowo wolne od pracy (niedziele, święta). Rozmowy i korespondencja są poufne. To znaczy, że nikt nie powie nikomu o tym.
- **Policja Poznań Nowe Miasto: tel. 47 77 123 20, kom. 786 936 020**
e-mail: dzielnicowy.nowe-miasto1@po.policja.gov.pl
- *Monika Horna-Cieślak- Rzeczniczka Praw Dziecka*
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka **800 12 12 12**
- Rzeczniczka Praw Uczniowskich w Poznaniu
Agata Dawidowska, kontakt: rpu@rpu.poznan.pl
- **Fundacja na rzecz praw ucznia: kontakt@prawaucznia.pl**
- **116 123** Bezpłatny kryzysowy telefon zaufania dla dorosłych w kryzysie emocjonalnym, czynny przez 7 dni w tygodniu w godz. 14:00 – 22:00
- **116 111** Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, czynny całą dobę przez 7 dni w tygodniu
- **800 108 108** Bezpłatny telefon wsparcia, czynny od poniedziałku do niedzieli (z wyjątkiem dni świątecznych) w godz. 14:00 – 20:00
- **121 212** Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży Rzecznika Praw Dziecka, czynny całą dobę przez 7 dni w tygodniu
- **22 635 09 54** Telefon zaufania dla osób starszych, czynny w poniedziałek, środę, czwartek w godz. 17:00 – 20:00

PONADTO 24h/DOBĘ:

1. Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, Dolne Chyby 10, 60-480 Poznań
tel. **61 8142271**
tel. **61 8354866**
2. Punkt Interwencji kryzysowej ul. Niedziałkowskiego 30, 61-578 Poznań
tel. **61 835 48 65**
tel. **61 835 4866**
tel. **61 841 07 22**
3. Szpital Kliniczny im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego
Klinika Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań
tel. **61 849 14 00** lub **61 849 12 61**
4. Centrum Medyczne HBP ul. 28 Czerwca 1956 r. 194, 61-485 Poznań tel. **61 22 74 369**
5. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży tel. **116 111** lub 116111.pl/napisz
6. Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka tel. **800 121 212**
7. **112** Numer alarmowy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia - również przy zagrożeniu samobójstwem!

CZYNNE W OKREŚLONYCH GODZINACH:

1. Bezpłatny anonimowy telefon i czat zaufania dla dzieci i młodzieży
tel. **800 119 119** - czynny codziennie od 14:00 do 22:00
2. Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci
tel. **800 100 100** - czynny od poniedziałku do piątku od 12:00 do 15:00
3. Niebieska Linia (dla osób doznających przemocy i świadków przemocy domowej)
tel. **800 120 002 / 61 842 01 01 / 61 814 17 17**
4. Kryzysowy telefon zaufania Instytutu Psychologii Zdrowia
tel. **116 123** – czynny codziennie od 14:00 do 22:00
5. Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. Jackowskiego 18, 60-509 Poznań, tel. **(061) 841 07 22**, zwrzprzypcprpoznan@wp.pl
6. Fundacja Dziecko w Centrum Zeylanda 9/3, 60-808 Poznań
tel. **888 080 508**
7. Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży (Uniwersytet SWPS)
ul. Naramowicka 47D lok. 104-105 tel. **61 10 26 915** lub **61 10 26 916**